

Sinds het verdwijnen van de vrijwarende VAR-verklaringen is de regelgeving met de wet DBA er voor zelfstandige arbeidsrelaties niet duidelijker op geworden. Niet voor niets hebben we al vele jaren met een moratorium op de handhaving te maken, ook omdat de Belasting onvoldoende capaciteit heeft om beoordelingen te doen.

Het voorliggende wetsvoorstel maakt een einde aan de duidelijke definitie van 7:610 BW en de jurisprudentie die daaruit is ontstaan. Door criteria te introduceren als 'inbedding' en 'kernactiviteit' zal er nieuwe jurisprudentie bij moeten komen om daar weer een invulling aan te geven.

Het belangrijkste probleem echter waar opdrachtgevers tegenaan liepen en lopen is dat er geen duidelijkheid vooraf was, waardoor zij risico liepen op nabetaling van niet afgedragen premies. Dat heeft de vlucht tot inschakelen van bemiddelingsbureaus en (soms onduidelijke) payrollconstructies geleid.

Hoewel het wetsvoorstel beoogd een eind aan een discussie te maken, zal daar in de praktijk geen sprake van zijn, omdat er meer (subjectieve) wegingen van alle relevante zaken moeten komen om te beoordelen sprake is van een arbeidsovereenkomst. Dit is en blijft echt complex omdat er geen harde criteria worden genoemd. De complexere toetsing zal de aanpak van schijnconstructies niet terugdringen.

Wij onderschrijven het doel dat er een betere balans tussen zekerheid en wendbaarheid op de arbeidsmarkt en voor een toekomstbestendige sociale zekerheid moet komen. Maar met het ingediende wetsvoorstel zien we ook een grotere discrepantie ontstaan. Er zijn nu eenmaal heldere en objectief meetbare criteria nodig om te komen tot meer zekerheid. Termen als 'inbedding' en 'kernactiviteit' voldoen daar totaal niet aan, waardoor aan die zekerheid verder wordt getornd. Het is namelijk nog maar de vraag of het verrichten van kernactiviteiten voor een opdrachtgever leidt tot een arbeidsrelatie. Dat zou immers betekenen dat er geen zaken in 'onderaanneming' meer uitbesteed kunnen worden. Dat zou niet goed zijn voor ons economisch bestel.

Het is goed dat uitbuiting van zwakkeren op de arbeidsmarkt wordt tegengegaan. De vraag is echter of hiervoor het wetsvoorstel nodig is zoals die in huidige vorm is voorgelegd. Naar onze mening is dat zeker niet het geval. Het voorstel sluit namelijk niet aan op de werkelijkheid, immers uitbuitingssituaties worden niet opgelost door overall een stempel 'arbeidsovereenkomst' op te plakken. Onze wetgeving op het gebied van arbeidsrecht en sociale zekerheid in combinatie met te hoge lasten op de factor arbeid hebben indirect geleid tot de problemen waar we vandaag de dag op de arbeidsmarkt tegen aanlopen. Door geen oplossingen te bieden voor de noodzakelijke behoefte aan flexibiliteit bij werkgevers / opdrachtgevers in combinatie met hogere risico's en hoge werkgeverslasten, zijn we in deze situatie beland. Dit kun en mag je als overheid niet oplossen door de vrijheid van ondernemen weg te nemen en daarmee voor een groot aantal hun zekerheid te ontnemen. Een ondernemer die wil ondernemen en daarvoor risico's neemt, maar zichzelf daar ook voor verzekerd, moet niet aan het eind van de rit geconfronteerd worden met een 'gedwongen' arbeidsovereenkomst.

Wij adviseren de overheid om meer harde criteria te gebruiken en eerst te kijken naar ondernemerschap in plaats van naar subjectieve zaken als 'inbedding' en 'kernactiviteiten'. Een echte ondernemer is altijd maar voor bepaalde duur aan opdrachtgever verbonden (begrenzing factor tijd), heeft daarnaast vaak meerdere opdrachtgevers, een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering, het arbeidsongeschiktheidsrisico afgedekt en staat keurig ingeschreven bij KvK en is bekend bij Belastingdienst. Het zou een hoop werk kunnen schelen bij de Belastingdienst en juist het kaf van het koren kunnen scheiden.